

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in prazniki.

Inserat: do 9 pett vrt 4 K, od 20-15 pett vrt 4 K, večji inserati pett vrt 8 K; notice, poslano, izjave, reklame, preklici pett vrt 12 K; poroke, zaroke velikost 15 vrt 120 K; ženitne ponudbe beseda 3 K.

Popust je pri naročilih od 11 objav naprej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova ulica 8, prilidno. — Telefon st. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica 8, L nadstropje
Telefon st. 34.

Dopise sprejoma je podpisane in zadostno frankovane.

Rokopis se ne vrata.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.
V inozemstvu 65 par = K 2'60.

Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:

	K 300-	celeotno	K 480-
polletno	150-	polletno	240-
3 mesečno	75-	3 mesečno	120-
1 mesečno	25-	1 mesečno	40-

1. Pri morebitnem povisjanju se tima dalša naročnila določati.

Novi naročniki naj pošljajo v prvič naročnino vedno po naknadni.

Na samo pismena naročila brez poslatke denaria se ne moremo ozirati.

Razpoloženje u Rusiji.

(Izvireni dopis.)

Sovjetska Rusija je čudna dežela. Popolnoma odtujena civiliziranimu »buržujskemu« svetu, nena-vadna zmes Evrope in Azije, dežela velikih internacionalnih fantazij in strašne resnične lakote.

V sovjetski Rusiji ni nobenega javnega mnjenja in nobene svobodne kritike. Le redko pride iz Rusije kako pismo, ki ga spregleda boljše-ška cenzura.

Dejstvo je, da se je ljudstvo naveličalo revolucije, komunizma in pravnega govorjenja. Ljudstvo je pričelo mrziti inteligenco, ker meni, da je ona razrušila domovino in povzročila splošno mizerijo.

Kmet je naravnost sovražno razpoložen napram inozemstvu. Toda se bo moralno kmalu spremeni, ker potrebuje ruski kmet gospodarske stroje, vžigalce, čaj in kavo, Evropa pa njegovo žito in živino. Mogoče bodo slovenski narodi oni most, po katerem bo prišel zopet v kulturni svet.

Pa tudi religiozni čut se vedno bolj razširja. Cerkev so trumoma polne ob vsakem dnevnem času. Mnogo svečenikov se je uprljalo boljeviškemu nasilju in marsikdu je moral plačati svoj upor z lastnim življenjem. Toda cerkev je ostala kot edina od starih ustanov. Mogoče se razvije iz tega kako reformistično gibanje.

V deželi terorja in lakote se pojavlja nova čuvstva in se snujejo nove velike stvari. Kakor pred 2000 leti prvi kristiani, ki so vstvarili v rimskih katakombah novo kulturo, ki je oplemenila ves srednji vek. Ruskega prevrata ni mogoče pojmovati in še najmanj samo s političnega stališča. Zdi se, da ne bo samo karistil Rusiji, ampak vsemu človeštvu pred njimi.

Mestno prebivalstvo se krči. Ako se hoče govoriti o Rusiji, se mora pač misliti na kmete mase, ki bodo igrale v bodoči Rusiji odločno vlogo. Politična zahteva ruskega kmeta je priprosta in jasna: red v deželi! V socialnem oziru zahteva ruski kmet pravico, da more svojo zemljo sam po lastni volji obdelovati in uživati sadove svojega dela. Zato je konservativem in nezaupljiv. Zoperstavlja se celo boljeviškemu nasilju. Ponekod so kmetie naravnost grozno umorili boljeviške agente, govornike in aprovizacijske komisarje. Boljeviški agitatorji se sploh ne upalo več na deželo. Voljačke čete pa hodojo po živež v vasi, oborožene s strojnimi puškami.

Cepav je ljudstvo razkopljeno, vendar so v medsebojni zvezzi najoddaljeneji kraji. V nekaterih krajih so izvolili kmetje svoje zbere mesto komunističnih sovetov. Ob-

Organizacija naše vojske.

— d Beograd, 4. dec. Po novem ustrojstvu naše vojske, ki je pravljeno v vojnem ministrstvu, se bo vršilo napredovanje častnikov po drugem pravilu, kakor je bilo to sedaj. Po formacijah vojske se bo določilo: 1.) koliko častnikov enega telesa more biti v vojski, 2.) katero poveljstvo ali položaj v vojski odgovarja posameznemu činu. Na podlagi tega v nobenem primeru ne bo več častnikov, kakor je določeno, ali na posamezno mesto ne more priti častnik drugega čina, kakor je določeno, ter se bo potem takem vse napredovanje v vojski vršilo samo v oni meri, kolikor bo po formacijah določenih mest. Da bo častnik mogel napredovati, bo moral izpolniti nasledne pogoje: 1.) imeti

teh bojih se je tako razvila srbski duh in tradicija je tako oboko segla v narodno misljenje in čustvovanje, da ga je neprestano navduševala za osvobojenje.

Ko je Jurej Branković videl, da ne more več držati Beograda, je postavil svojo prestolico v Smederevo. Sedaj se torej nelim proti mestu, s katerim se druži toliko izročil iz časov propagado srbske države. Videl bom razvaline, kjer je vladala ena najbolj junakih, a tudi najbolj tragičnih postav iz naših zgodovin.

Dalje je Smederevo tesno zverzano s prvo srbsko vstajo pod Karadjordjem. Pred moje oči stopil junak postave: Najprej sam Crni Jurij, potem drugi, Milenko Stejković, Petar Dobrnjač, Mladen Miloje, zagledem celo hajduškega harambaša starega Stanjope Glavača in onega, romantičnega Hajduka Veljaka. Semkal jo sklical Crni Jurij prvi državni svetec, da dá zemlji neko vrsto ustava.

Pa še nečesa sem se domisil, ko sem zasiljal besedo »Smederevoc. Prejivo, da rasta ondi jako dobro vino. Cudno, da vsej narodni junaki tako rádi pijejo vino. Staroruski junaki pijejo kar iz čeba »zeleno vino, a glavni staroruski junak, car Vladimir, »svetlo solnce; sploh ne dela drugega, kakor sedi za hrastovo mizo, pije iz čeba vino in ljubi devojko. Pri našem Lambergerju je celo konj pli neprestano samo »sladko rebuljico. Kraljevič Marko »ne pije vino kot se vino

čvrst vojaški značaj, strokovno usposobljenot in ponašanje, kar s, bo vse dognalo z oceno; 2.) imeti mora zasluge v vojni, ako se je ie udeležil; 3.) v zadnjih dveh letih ne sme imeti nobene sodniške kazni; 5.) ne sme biti sodniško obtožen ali v sodni preiskavi; 6.) mora cilj služiti nastopno število let: v činu podporočnika 4 leta, v činu poročnika 4 leta, v činu kapetana II. raz. 3 leta, v činu kapetana I. raz 4 leta, majorja 4, podpolkovnika 4, polkovnika 3 in generala 3 leta. Služba je torej v nižjih činih podaljšana, v višjih pa skrajšana. Razen tega je novo to, da more v čin polkovnika ali generala napredovati samo tisti, ki je izbran od vojnega sveta. Generalska čina sta dva: polkovnik in divizijski general pa z armiškega. Na koncu je pridejan nastopni člen: Ako one osebe, ki so izpolnile vse pogoje, kakor jih predpisuje

zakon za napredovanje, ne morejo napredovati, ker po formacijah vojske ni mesta, jim teče pravica za napredovanje ter se jim priznava plača prihodnjega višjega čina ter se jim po tej plači računa tudi pokojnina. — Novi zakon o ustrojstvu vojske ima tudi določbe o ženitvi častnikov. Častnik se ne more ženiti, dokler je podpor. Ko pride v višji čin, se lahko oženi, tako predloži svojemu predpostavljenemu višjemu raport, v katerem opisuje osebo, s katero se hoče ženiti. Ženitev se odobri, ako ta oseba in njena družina uživa dober čas in ako častnik, ki se hoče ženiti nima dolga na plačo. Zato ni potrebna nobena kavcijsa. Ocene teh pogojev izvrši predpostavljeni višji. Odlok se izda na podlagi pimevene izjave treh častnikov, ki to osebo poznajo. Naredniki se lahko oženijo, kadar odslužijo 6 let v stalnem kadru.

Politična situacija.

— Beograd, 5. decembra (Izv.) Tekom včerajšnjega dneva so se vršile v ministarskem predsedstvu konference političnih strank, katere je vodil ministarski predsednik g. Nikolai Pašić. Nad vse značilno je dejstvo, da je red eno uro Pašić konferiral s Stojanom Protićem. Politični položaji se drugače ni izpremenil. V politično javnost pa je vrženo vprašanje tako znanega »volitvene vlade«, to se pravi, da nasi se sestavi vlada, ki bi takoj izvedla nove volitve. Vrili so se nadalje razgovori g. Davidovića s predsednikom radikalnega kluba g. Acom Stanojevićem.

— Beograd, 5. decembra. (Izv.) Tekom današnjega dneva pričakujemo, da se situacija razčisti in da pride do sestave nove vlade.

— d Beograd, 4. dec. Kakor v obveščenih krogih govoré, je g. Pašić izjavil, da je mogoča samo ena koalicija, kakor je obstajala do sedaj. On se ne protivi temu, da se ta koalicija razširi, ako vstopi v vlado kak klub, ki sodeluje v parlamentu.

— d Beograd, 4. dec. Včeraj pooldne je g. Pašić naznanih ostavko v sestavu radikalnega kluba

ostavko vlade. Radikalni klub je izdal nastopni komunikate:

Po sestanku 27. oktobra se zastopniki radikalnega demokratskega kluba niso sestali do včeraj dopoldne, da nadaljujejo začeta pogajanja, ker je ta čas trajalo posvetovanje v demokratskem klubu. Včeraj dne 2. t. m. je bil drugi sestanek, na katerem je g. Davidović naznanih še nekatere zahteve svojega kluba, kakor tudi listo kandidatov demokratske stranke za člane novega kabinka, aka bi prišlo do tega, kakor tudi razdelitev ministarskih resortov. Predsednik radikalnega kluba je poročilo vzel na znanje, in ko je včeraj popoldne o tem obvestil poslanski klub, je naznanih nekatere primopobe na nove predloge demokratskega kluba in dal g. Davidoviću na znanje, da se mora vodstvo notranje politike prepustiti radikalni stranki, kakor je to klub zahteval od vsega početka. G. Davidović je to zahtevalo radikalne stranke naznanih svojemu klubu z izjavo, da se bodo novodom teh zahtev pogajanja mogla nadaljevati.

— — —

Politične vesti.

= Zaupniški sestanek v Šentjakobskem okraju. V soboto zvečer se je vršil v Šentjakobskem okraju pri Čebančarju na Dolenjski cesti sestanek z upnikov JDS, na katerem je govoril g. dr. Vladimir Ravnhar. V svojem velezanimivem govoru je izrazil vse borbe za našo uveljavljanje, ki si jih je v tem oziru pridobil demokratska stranka ter razložil notranje in zunanjje situacije, v kateri se nahaja sedaj naša država. Končno je spregovoril tudi o zadnjem velikem kongresu, ki ga je centralni odbor demokratske stranke proteljil mesec sklep v Beograd. Njegova izjavitev, ki so izvenela v poziv za pozitivno delovanje zomiljenikov na nadomestnu v prosvetnem delu, so zela navdušeno obdržanje. G. Župančič je pokrenil na sestanku vprašanje o razdelitvi načela na oblasti, na kar je glavni uradnik R. Pustoslemšek pojasnil stališče, ki ga v tem vprašanju zavzemajo Slovenski Narod. Vsa ta pojasnila so bila podana zaupno. Vsi navzoči so endnušno pritrjeli govornikovim izjavljanjem. Končno je bil sprejet rezolični, ki poziva strankino načelstvo in poslanca, naj v vseh važnih vprašanjih stopijo prej v stik s širokimi masami svojih zomiljenikov, predno sa odločijo za definitivno stališče v kakšnem važnem vprašanju. Sestanek je zaključil predsednik Šentjakobskega društva g. Anton Likozar.

= Občinsko volitve v Zagrebu in žene. Na kratko smo že poročali o shodu, ki so ga priredile zagrebške žene v nedeljo, 27. novembra za aktivno in pasivno občinsko volilno pravico žen. Shod je bil sklican po akcijskem odboru žen in je imel značaj politične nestrankarske manifestacije. Po zagrebški Riječi posnemamo, da so žene na tem shodu žene o načrtu in vplivu občinske volilne pravice ženskih vprašajih komunalne politike. Gospa profesorica Mira Kočandž-Vodvarka je otvorila shod in razložila zakonske določbe o občinskem volilnem redu. Gospa Martinis je obravnavala zelo pereč vprašanje draginje. Mestni zdravnik dr. Ciršak je govoril o higienskih prilikah v Zagrebu in je poddaril, da bi bilo delo z leti zdravstvenih zadevah mladine največji koristi. Učiteljica mestne štrotišnice gospa Lederjeva je opozarjala na problem zapuščene dece in mladostnih zločincev. Pri reševanju tega problema je neobhodno potrebljeno sodelovanje žen. Gospa dr. Božena Deželičeva je novdarila, da bi moralna komunalna politika posvečati izredno pazljivost dojenku. Gospa Vavra je izjavila, da je pokazala žena doslej s svojim dečkom kakor mati in gospodinju in učiteljico svojo popolno sposobnost in da bi

oprezen. Sicer bi pa na reklo, da je to neka posebna srbska lastnost, ker ta pojavi opazimo tudi pri drugih vzhodnih narodih, a tudi pri Poljakh.

Vedenje napram tujcem bi delil na tri sisteme, izmed katerih bi imenoval po glavnih predstavljajočih prvega Italijanski, drugega nemški, tretjega orientalski. Pri Italijanah je tujec človek, ki prima denar in katerega se skubi. Italijan je napram tujcu usiljivo prilagojen in postrežen, dela vse mogoče komplimente, a vse prijaznost je preračunana po litrah. Tu ni nič globokega in nič resnega. Pri Nemcu je tujec prijatelji, ki prima blagostanje, razvod in kulturo. Tujec ni prihajal med Nemcev, nekdanar, a tudi pri Poljakh.

Drugača pri Srbih. V srbsko selo tujec redom ni prihajal z dobrim namenom. Prihajal je Turčin, Arnavt, razbojnik itd., da je ropal, odiral in zarabil. Naravno torej, da narod tujca ni gledal prijazno. Pologoma, z razvijenim prometom, je tudi Srb uvidel, da mu je tujec lahko dober in koristen. Soločna mržnja je izginila, a ostala je neka nasupljenost in opreznost. Toda ravno to odpor proti neprijaznim tujcem je razvijal drugo potezo — razvila se je veliko tesneje vez prijateljstva in roditve.

To sem opazil tudi v tem slučaju. (Dalje prih.)

pr. — Prizor v resnici ni spadal v preteklost, katero sem sanjal. Bližamo se Smederevu. — Ogromne stare razvaline so dvigajo iz valov in iz zelenja, hišo odsevajo v predpolanskem sončnem. Sedaj smo tu, v starodavnem srbskem podonavskem okrajnem mestu. Ko se znajde na ulici, mi reče tovariš: »Tukaj je živel neki prijatelj mojega bčeta, Piročan, kakor smo mi. Hočem vprašati, li še živi in je tu. V tem sluhaju ga občela v bova govoriti tudi pri njem jedla. — »A ga ne poznate? — Vrašam. — »Kako ga poznam? Sel je iz mladega iz Pirota in ga ni bilo več nazaj. Santa oči mi je pripravovala o njem. — Zdela se mi je preveč optimistično rečenati na tako oddaljeno znanje. A ker je tovariš energično povpraševal pri ljudeh po ulici, tudi jaz nisem branil. Hrino je zvedel, da je dotični mož še živ, a že zelo star. Imel je majhno kavarno, a jo je že davno pustil, kupil ja kmetko posestvje in hišico v predmestju, sedaj gospodari sin, a os živi pri njem. Ni bilo treba mnoge povpraševanja in kmalu smo tudi našli malo hišico v stranski ulici v okvirju mesta. Stari Piročan je stopil na prag, treba je bilo samo nekaj besed: »Jaz sem sin tega in tega, da se ga še spominjata — in postali smo takoj najprijaznejše sprejeti gostje.

Pri Srbih tujec ne sklene tako hitro znanja in prijateljstva. Na Nemcem se snideta pri vrčku piva, pa sta prijatelji. Sveda je tudi prijateljstvo po tem. Srb je napram tujcu bladen in

Dnevné vesti.

V Ljubljani, 6. decembra 1921.

Slovenija — tna ali dve oblasti? Za našo javnost najvažnejši problem je sedaj razdelitev države na oblasti, predvsem pa vprašanje, da li naj tvori Slovenija eno samo oblast ali naj se razdeli na dve, v ljubljansko in mariborsko oblast. Da vsaj približno ugotovimo, da li je naše javno mnenje za razdelitev slovenskih zemelj v dve oblasti ali proti temu, razpisujemo o tem vprašanju anketo naših naročnikov. Gg. naročnikom, ki se zanimajo za ta velevarni v pereč problem, predlagamo tile dve vprašanji: »Ali sto za eno edino slovensko oblast? — Ali sto za razdelitev Slovenije v ljubljansko in mariborsko oblast?« — Na vsako izmed dveh vprašanjih, naj odgovore s kratkim »da« ali »ne«. Nato naj kratko obrazloži in utemelji svoje stališče. Odgovore na ti dve vprašanji naj nam pošlijo po pošti na nadavnin dopisnicu do 15. t. m. Došlo odgovore objavimo v listu. Anketa je omejena seveda samo na naročnike našega lista. Nadejmo se, da se bodo somičeniki-naročniki v čim največjem številu udeležili te ankete, ker je to priči, da se jim nudi prilika, da lahko javno povede svoje mnenje o problemu, ki je za sčasniki del našega naroda izredno važnosti.

Kriza in zopet kriza! Vlada se nahaja zopet v težki krizi. Čemu, zakaj? Ne vemo pravega vzroka. Kakšen pa je položaj, se ne moremo ubraniti prepričanju, da vzroki krizo niso toliko izšli iz nasprotujočih si naziranj naših vodilnih državnikov glede bistvenih vprašanj državne politike, kakor iz osebnih in strankarskih motivov, kar bi ne smelo biti. Državni interesi so prvi in tem bi naj državniki vseh strank podrejali svoje strankarske in osebne ambicije. Zato želimo in zahtevamo, naj se že vendar izločijo iz naše politike osebnosti in strankarstva in naj bo našim državnikom edino vodilno geslo dobrobit države in naroda. Naj naši politiki in državniki vendar enkrat že spoznajo, da vodi politika, ki jo prakticirajo, že tri leta, državo v pogubo in da je ona edina kriva, da se nahaja naša kraljevina na robu propada!

— Rednajava seja občinskega sveta bo v torku dne 6. t. m. ob 17. popoldne v mestni dvorani. Dnevnih red javne seje: Personalno-pravnega ods. poročila o prizivu lv. Hitra proti odlokmu Mestne članstva pri društvu zasebnih uradnikov. Finančnega ods. poročila: 1. o prošnji bolniške blagajne mestnih uslužencev za zvišanje prispevka, spremembu štavutov in volitve zastopnikov občine. 2. o dopisu mestnega knjigovodstva glede podpisa 7% državnega investicijskega posojila. 3. o dopisu mestnega knjigovodstva glede podaljšanja 10% davčne na vozne listke cestne električne železnice. 4. o dopisu mestnega knjigovodstva glede izplačila nabavnega prispevka samem, ki vzdružuje rodbinsko članico. 5. o dopisu mestnega knjigovodstva glede svlačanja pisarniškega pavšala mestnemu uslužencem. 6. o dopisu mestnega knjigovodstva glede dovolitve dotacije mestnim žoljam za stvarne potrebuščine itd. 7. o dopisu mestnega knjigovodstva glede načnadne dobitkive prispevkov mestne občine za sprejem jugoslovenskih profesorjev in učiteljev. 8. o dopisu mestnega gospodarskega urada glede pogodb z električno zadrugom v Spodnji Šiški v zadevi električno cestno razsvetljave. 9. o dopisu mestnega gospodarskega urada glede prevozma Šolske ulice v Spodnji Šiški v last in oskrbo mestne občine. 10. o dopisu županovem glede določitve odškodnine članom občinskega sodišča za pobijanje draginje. 11. o prošnji Gasilnega društva v Spodnji Šiški za odpis veseljnega davka. 12. o ponudbi Škuškovih dedičev za nakup hiši št. 21 ob Erjavčevi cesti. 13. o ponudbah za nakup mestnih stavbnih parcel ob Aleksandrovi cesti. 14. o ponudbah za nakup mestne stavne parcele ob Potti v Rožno dolino. 15. o prošnji prevoznika Turka za zvišanje odškodnine za mestne vožnje ter za vožnje za mestno plinarno. Šolskega odseka poročili: 1. o dopisu kuratorija mestnega dekliskoga liceja glede določitve bolinje na liceju ter na licejski ljudski soli. 2. o izvlotilu odbora za nadzorovanje in upravo internata Mladike. Policijsko-zdravstvenega odseka poročili: 1. o dopisu mestnega stavbnega urada glede prepovedi vožnje z težkimi avtomobilji po raznih ulicah. 2. o prošnji Jakoba Vospernika za prenos kavarške koncesije v hišo Stari trg št. 34. Obrtnega odseka poročilo o prošnji dezelne zadruge dimnikarjev za razdelitev Ljubljane v 10 dimnikarskih okrajev. Samostalni predlogi: 1. obč. svet Balilla glede izvršitve kanalizacije v Spodnji Šiški. 2. obč. svet Dežman glede nabave resnih colnov v Gruberjevem kanalu. 3. obč. svet Prerih: a) glede pomnožitve električne razsvetljave po mestnih cestah; b) glede popoldanskega uradovanja pri poštih družnicah; c) glede zgradbe novega uradnega poslopja za mestni magistrat; d) glede predpisa vodarine, gostačine in kavarske pristoibine za nove zgradbe. 4. obč. svet Janka Jegliča: a) glede uvedbe posebnega davka igralcem v javnih lokalih; b) glede naprave in poprave raznih cest in ulic. 5. obč. svet Praprotnika glede znizane železniške vožnje za osobe, ki dovožajo v mesto živila. 6. obč. svet Rupnika: a) glede raznih sredstev za odpravo stanovanjske bede; b) glede prevzemna cestne električne železnice v mestno upravo ter glede vpoštevanja uslužencev in

železnice v načrtu novo službeno državilice. Tajna seja: Personalno-pravnega odsoka poročila o prošnjah v raznih personalnih zadevah mestnih uslužencev. Finančnega odseka poročila: 1. o dopisu gospodarskega urada glede zvišanja najemnine za hotel Tivoli. 2. o določitvi funkcionalne doklade županove (št. 23 obč. reda). 3. o prošnji za odpis tako za sprejem v občinsko avto. 4. o prošnji nekega sluge za prevzem hirških troškov za sprogo v breme mestne občine. Obrtnega odseka poročila o raznih prošnjah za razne obrtni koncesije.

— Marija Bleiweisova-Trstenška. Danes zjutraj je v visoki starosti 82 let umrla g. Marija Bleiweis-Trstenška, rojena Kosova, sproga pok. dr. Karla Bleiweisa-Trstenškega, državnika in dolgoletnega podpredstavnika ljubljanskega, mati mag. viš. svetnika Janka Bleiweisa, zdravnika dr. Demetra Bleiweisa, polkovnika Milana Bleiweisa in gospa Vide dr. Lukanove. Pokojnica je bila iz znane narodne ljubljanske rodbine Kosove. Njen oče Josip je bil zdravnik in posestnik v Ljubljani. Njenega sestra je bila poročena z dr. Valentimom Zarnkom in je bila tudi teta mag. ravnatelj dr. Milijutina Zarnika. Eden izmed njihovih bratov je bil rudarski ravnatelj na Sedmognškem, drugi pa velstrzec v Carskem Selu pri Petrogradu v Rusiji. Pokojnica je bila odločno narodnega misljenja že v času, ko so bili v ljubljanskem družbi narodno misleči Slovenke še velika redkost. Ob strani svojega sproga se je živahnoma zanimala za narodno gibanje in je vzgojila vso avto deco v odločno narodnem duhu. S pok. gospo Murnikovo je delovala zlasti na karitativnem polju in si je pridobila veliko zasluga. Da se jo zanimala tudi za javno življenje, dokazuje najbolj dejstvo, da je bila natančno podučena o narodnem in političnem položaju v času, ko je vodil slovensko politiko njen tati dr. Janez Bleiweis-Trstenški. V tem oziru je imela zbran dragocen material, ki ga je potem izročila Slovenski Matici. Jedro gradiva za Bleiweisov Zbornike, ki ga je izdal Slovenska Matica, tvorijo njeni podatki. Pogreb bo v torku ob pol. 16. Izpred Škofije Št. 15 na pokopališče k Sv. Križu. Blag je spomin, njeni člani rodin naša iskreno sožalje!

— Poslovanje carinarske. Pišejo nam: Naglitski ni nikoli prida. To je menda geslo našo carinarske. Dne 25. oktobra t. l. sem se vozil z malim zavitem, vsebujočim pločevino s težo 14 kg iz Avstrije v Ljubljano z brzovlakom. Prišel v Ljubljano, sem se oglašil pri carinarski eksploratori, da mi zagradilno to blago. Tam se mi je reklo, da se naj oglašim drugi dan, da sedaj to ni mogoče. Prišel si drugi dan tia, sa mi je reklo, da na tistem v glavnem carinarno, da je blago že tam: v glavnem carinarno, pa mi je reklo, da še nimalo tega blaga, da leži menda še v eksportzitri. Prišel si v eksportzitri, so mi rekli, da naj grem le v glavnem carinarno, da bodo že blago poslali tia. Prišel si v glavnem carinarno, kamor je v tem času zanesel nekdo to blago, so me poslali še k nekemu druemu uradu in komu se vrnil ter vrnil, kdaj da bom mogel to blago dvigniti, se mi je povedalo, da to ne gre tako hitro, svedovalo pa, da naj se obrnem do carinarske posrednika, da bo sestavljal klaracijo in vse, kar je potrebno. To sem tudi storil. Ursigral sem večkrat to zadevo pri posredniku, slednjič sem na čujo in strmite, blago dobil dne 12. novembra. Za to, da se zacetam 14 kg blaga je treba čakati 17 dni. To je vendar prehudo in ni čuda, da vse godriva zoper carinarno. Tako poslovanje kraljčino in malo ne gre, zato je v interesu občinstva in države potretno, da se pri carinarni ustvari v najkrajšem času temeljita remedija.

— Reservni častniki, kateri so bili pozvani dne 6. novembra t. l. na 6. denško večjo ter so nastopili službo pri 40. Triglavskem pešpolku, a do danes že niso prejeli svojih pristolbin, saj pozivajo tem potom, da se v Cimpri zglobo pri blagajniku imenovanega polka v vojašnici Kralja Petra Velikega Osvoboditelja. Prineso naj se potrdilo na nastopu večje kakor tudi uradna overenja o civilnem polkulcu, stanu (oženjen, samec), o članih porodice, pri državnih uradnikih tudi koliko plača in draginških doklad zase v porodico sporejmo mesečno.

— Razpisana je poštarska služba pri vrnitvenem uradu v Dolonji vasi pri Ribnici na Dolonjskem. Prošnje je vložiti v takih dneh tednov.

— Telefonski imenik za Hrvatsko. Izpel je nov »Telefonski imenik za Hrvatsko, Slavonijo in Međimurje«. Dubrovnik se pri založniku Verbič v državi v Zagreb, Marovska ulica 21. Ceno 7 D 50 parov.

— Otvoritev javne telefonske postaje Podusen. V področju poštnega in brzovlavnega ravnateljstva Zagreb se je otvorila javna telefonska postaja Podusen za medkrajevni telefonski promet.

— Maksimalna cena na kruh. Na seji občinskega sodišča dne 2. decembra t. l. so je dobčila v sporazumu z zastopniki pekoven in pekoviških pomočnikov, z ozirom na podražitev moko, sledoč maksimalna cena za kruh in sicer: Beli kruh 1 štruka 1 kg 18 K 50 v. beli kruh 1 štruka ¾ kg 9 K 40 v. beli kruh 1 štruka ¼ kg 7 K 70 v. črni kruh hlebček 1 kg 15 K, črni kruh 1 hlebček 1 kg 14 K, črni kruh ¾ kg 7 K, črni

kruh 1 hlebček ¾ kg 9 K 50 v. žemlje navadne 1 kg 22 K 50 v. žemlja en kos 1½ kg 1 K. Občinsko sodišče pozivlja, da kruh ne sme biti lažji kot goraj omenjena predpisana teža. Tudi ne sme nikdar preči kruhu s lažjo težo in radi tega prodajati za manjšo ceno. Ta cena stopijo s danem 8. decembra t. l. v veljave.

— In ljubljanskega gospodarskega društva. Za načelnika Ljubljanskega gospodarskega društva je bil oglašeno izvoljeni magistratni uradnik g. Janez Hojska, kateri je tudi poslovodja Jugoslov. gosp. sveto teč gasilake na Ljubljanskem.

— Obveznilo. G. Ivan Ahačič, tehnični činovnik (intener) se obveča, da dobil svojo, v Ljubljani izvoljeni legitimacijski, katere je našla upraviteljica A. Mošnik na Jesenicah, Gorenjsko, pri ravnateljstvu v Zagreb.

— Protestni shod hišnih posestnikov v Ljubljani proti namernavani stanovanjski uredbi se vrši nedelje 11. decembra 1921 ob 10. dopoldne v veliki dvorani hotela Union. Ker se hoče nazemnikska začetiti še za 6 let in s tem hišnim posestnikom vzeti vsako pravico raspolaganja nad svojo lastino, je dolžnost prav vsakega hišnega posestnika, da se govor udeleži tega večnega stanovanjskega shoda in pričakujemo, da nihče ne izostane iz Ljubljane in njeni okolice. Vabileni so na shod hišni in zemljiški posestniki iz celotne Slovenije. Na shodu tudi protestirati proti povračanju direktnih davkov. Pokrajinski sveto društvo hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

— Na univerzi v Kölnu je dne 28. novembra t. l. na gospodarski in socijalnoznanstveni fakulteti diplomski iz trgovatki in narodnogospodarskih ved g. Mirko Črobat, trgovec v državniku znanstveniku Franjo Štruklju. Štruklja je bila še vredna zavetnica v Ljubljani in je bila tudi teta mag. ravnatelj dr. Milijutina Zarnika. Eden izmed njihovih bratov je bil rudarski ravnatelj na Sedmognškem. Na shodu tudi protestirati proti povračanju direktnih davkov. Pokrajinski sveto društvo hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

— Direkcija državnih željeznic v Zagreb razpisuje za 15. dec. t. god. ponovno licitacijo za gradnjo inšpektorata državnih željeznic v Ljubljani. — Potankosti o ovoj jeftimski (licitaciji) objelodanjene su v službenim novinama.

— (Fran Maselj-Podlimbarski?)

Odobor Šentpeterske ženske in moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je na svoji seji dne 28. nov. sklenil, da storiti vse potrebno ukrepa za pravozemljenskih ostankov svojega dolgoletnega požrtvovalnega odbornika in pisatelja g. Frana Maslja. Podlimbarski, kateri je kot števje pričel življanju v mestni zastopništvu se je dobro dočim ujedinitvenju s celo Slovenijo. Za volitve v mestni zastop se je pričel življeno politično življenje. Včeraj so skoraj vse stranke na različnih krajev priredile velike shode. V »Olimpije« so imeli ujedinjeni socialisti veliki shod, katerega so začetkom skušali razbiti frankovci in komunisti. Delavci so razgrajali pometal iz dvorane, na kar se je shod mirno vršil. Poleg drugih sta poročala Dragiša Lapčevič iz Beograda in dr. Radošević o načodnem ujedinjenju in pomenu ujedinjenja vsega jugoslovenskega delavstva. Delavci so izvajanja govorov sprejemali z velikim odobrenjem. Viljem Bušek je zelo ostro kritiziral politiko hrvaškega bloka. Hrvatski blok pa je priredil svoj volilni shod v »Apolo« kinu. Tam sta zavorila dr. Horvat in Stipe Radić. Radić so vsklikali: »Živel predsednik hrvaške republike!« Radić se je za ta vzklik zavhalil in začel svoj govor, ki je bil prepletet z raznimi demagoškimi frašami. V »Metropole« kinu je priredila politična skupina neodvisnih svojih shod. Poleg Marjanovića govoril je dr. Politov.

— Do volilne rabuke je priljubljeno snoviti v počini ali v neki gostilni v Dvorskem okraju. Izred je povzročil nekdanji kraljčino v Ljubljani, ki je vredno vse obredne. Nadejmo se, da bo volilna oblast poskrbela zato, da se taki dogodki ne bodo ponavljali.

Sokolstvo.

— Ljubljanski Sokol priredil, kakor občino, tudi letos dne 5. t. m. »Miklavžev večer« v telovadnicu Narodnega doma. Vršita se dve prireditvi in sicer popoldne ob 5. za otroke v spremstvu staršev ali njih namestnikov in zvečer ob pol. 9. za odrasle, kjer so otroci izključeni. Vstopnila k popoldanski prireditvi znači I. D. k večerni prireditvi za člane z legitimacijo 4 D. za nečlane 6 D. Predpredstava vstopnila in spremljena je bila v nekem strošku. Vstopnila je tudi dr. Antonija Čeplak, predsednik Šentpeterske ženske in moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki je na svoji prireditvi značilno ujednil vse ženske in moške posrednike in posrednike, ki so vse vredne vseh ženskih in moških pravilih. Vstopnila je tudi dr. Antonija Čeplak, predsednik Šentpeterske ženske in moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki je na svoji prireditvi značilno ujednil vse ženske in moške posrednike in posrednike, ki so vse vredne vseh ženskih in moških pravilih.

— (D. Radić, 4. dec. (Havas)) Kas kor se poroča listom iz Ženeve, so vse osebe, ki so pripadajoči okolici bivšega cesarja Karla pravkar zavrstile Švico. Niegova mati Marija Jožefa pa je ostala v Švici, ker so sedaj že nobena država ni izjavila, da jo sprejme.

majo v knjižnici Pred Igriščem. Starše vabimo na družaben večer k Mraku. Začetek ob 8. zvečer.

— Čehoslovaška občina priredi v sredo dne 7. decembra v sokolski dvorani Narodnega doma »Miklavžev večer«. Vstop na legitimacije, članske, sokolske in drugih narod. kultur. društav. Vstopnila prostovoljna. Začetek ob 20. uri. Darila se sprejemajo na dan prireditve ob 14. ure naprej v sokolski dvorani.

— Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo, dne 7. decembra t. l. ob 20. v malih dvoranah Mestnega doma. Društvena pisarna da je članom dnevnivo ob 18. do 20. informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritlično, desno.

— Moška podr. C. M. D. v Novem mestu upravniči gospodarsko društvo za Krakov v Trnovu v salon Kolozzi dne 14. decembra v ponedeljek ob 7. zvečer, se ponovno vabičo člani in prijatelji društva. Vstopnila prostovoljna. Otroci imajo vstop le v spremstvu od

Proda se

dobro ohranjena nat. registrirana blagajna. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 8661

Knjigovodja

g prima referencami želi meniti mesto. Ponudbe pod „Prima 8616“ na upravo Slov. Naroda. 8616

Ceno se prodasta

dva pot. kožuha, eden nov, drugi nojen. Naslov pove uprava Slov. Nar. 8608

Trgovina

z mešanim blagom želi v najem mlad samski trgovac v kakem prometnem kraju. Ponudbe pod „Trgovina 8590“ na upravo Slovenskega Naroda. 8590

Visoka najemnina.

Doktor išče s 1. jan. ali preje meblirano sobo s posebnim vhodom proti visoki najemnini. Cenjene ponudbe pod „Doktor/8584“ na uprav. Slov. Naroda. 8614

Šivilja

Izvrsena perila in vsakovrstnih del, gre na dom. Ponudbe pod „Šivilja 8650“ na upravo Slov. Naroda. 8650

Stavbena tvrdka v Ljubljani

išče v tej strotki izvežbanega samostojnega knjigovodja in korespondenta, z možnega tem, tudi v strojepisu. Mesto, stalno, plača dobra Ponudbe pod „Knjigovodja 8508“ na upr. Slov. Naroda. 8508

Preda se hiša

v mestu Slov. Districe, medtemko iddane, z dvema dveriščnima stavbama, s tremi gosposi in stanovanji, malim vrom skoraj novo, za ceno 280.000 krov. Ponudbe na oglašni zavod L Sušnik, Maribor, Slovenska 18. 8662

Najboljša

ljujomerska vina

Ima v zalogi tvrdka LOVRO PETOVAR, Ivanjkovo, katera ima lastne vinograde v Jeruzalemu.

Globoke žalosti naznanjam, da je naš ljubljeni soprog, oče, starci, gospod

Franc Vrbič

dne 3. decembra 1921 v 73. letu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se je vršil v ponedeljek 5. decembra 1921 ob 9. dopoldne.

Stična, dne 6. decembra 1921.

Založca rodbina Vrbic

Globoke žalosti naznanjam, da je naš ljubljeni soprog, oče, brat, gospod

Rudolf Pecháček

davčni kontrolor

danes dne 2. decembra 1921 mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se je vršil dne 4. decembra 1921.

Gornji Logatec, dne 4. decembra 1921.

Rofaela roj. Šafrač, sončna — **Zvonka, Radko, Elči**, otroci. — **Marija Pecháček**, sestra.

Zahvala.

Za odkrite in prisrčne dokaze sočutja za čas bolezni in smrti gaše srčnoljubljene soproge, matere, stare matere, sestre, tašče in svakinje, gospe

Uršule Pečnik

soprege pis. načelnika

za mnogobrojno in častno spremstvo kakor tudi za poklonjeno lepo cvetje izrekajo najiskrenje in najtoplejšo zahvalo

žaluoči ostali.

V globoki žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je gospa

Marija Bleiweis-Trsteniška

roj. Kosova

vdova primarija,

danes ob 7. zjutraj mirno in spravljena z Bogom umrla, starci 82 let.

Pogreb nepozabne nam matere bo v tork, dne 6. decembra t. l. ob pol 4. pop. iz hiše žalosti, Pred Škofijo 15, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadužnice se bodo darovale v stolni cerkvi.

V LJUBLJANI, dne 5. decembra 1921.

Rodbine: **Janko Bleiweis-Trsteniški**, Dr. **Demeter Bleiweis-Trsteniški**, **Milan Bleiweis-Trsteniški**, Dr. **Friderik Lukan**.

(Posebna naznanila se niso razposlala).

Kupim

srpsko bordo, bolgarijo in biserne. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 8695

Lep kostum

za vrsto damo so ugodno proda. Odeša se na Aleksandrovski cesti št. 15. 8665

SOBO

a izrano lădo a takoj gospodična iz bolje hiše. Ponudbe pod „Staino 8604“ na upravo Slov. Naroda. 8668

Soko

zato mogoče s hrano. Išče privaten uradnik za takoj. Gr. tudi sostanov. Plača dobro ter da event. nagrada. Ponudbe pod „Tako!“ 8621 na upravo Sl. Naroda. 8629

Krompir

za krmilo se razprodaja tudi v malih kolindin po 370 K na Vrtači 5. 8651

Meblovane stanovanje

ali 1 do 2 meblovani sobi lădo za takoj bančni ravnatelj. Ponudbe pod „Cena postranska stvar 8655“ na upravo Slov. Naroda. 8655

Več samostojnih mizariev in stolarijav

sprejme tovarna stolov in lesnih izdelkov. Stanovanje in hiša. Vpraša se od 12. do 13. pri Jos. Stadler, Ljubljana, Sedna ulica 11. 8653

Proda se dynamo

A. E. G., 150 volt, 0.7 HP, vrtljnega toka 960, nadalje 1 motorno kolo 3 HP znamke „Wanderer“. Kupi se velika železna paš. Stadler, Ljubljana, Sedna ul. 11. 8696

Proda se

čisto nova velika oblike, z dvojnim klacami, potovalni velik usnjati kurčev in zimska skunkja, še vse v zelo dobrem stanju. Požive se v trafikni na Bielskovi cesti vogal Nunsko ulice v hiši gostilne Beve. 8696

Bražba pohištva.

Dne 6. t. m. ob 9. dopoldne se bo razprodajalo radi pomanjkanja prostora pohištva, Mestni trg 8, II, pri Aplencu. 8697

Ivan Magdič

krojač se priporoča za zimsko sezono Ljubljana, Gledališka ulica 7.

Trgovski pomočnik

po možnosti oženjen z naturalnim s-a-novanim se sprojme pri tredki Ed. Suppanz, Pristava. 8694

Išče se umetni vrtnar

ki je v vseh vrtnarskih delih p. polnoma izuren in izvežban. Plača po dogovoru proti stanovanju, enako tudi kurčava in razsvijavanja. Če je reflectant simec, tudprosta hrana v hiši. Način službe s 1. Februarjem 1922. Než n enimajo prednost. Ponudbe je poslati zaeno s spričevali in postoma doseganje službe red „Vrtnar 8693“ na upravnštvo Slov. Naroda. 8693

Družabnika

inteligentnega, tihega, z razpoložljivim kapitalom od 50.000 D t. t. novo literaturno podjetje v Jugoslaviji. Ponudbe pod „50.000 Din. 8659“ na upravnštvo Slov. Naroda. 8659

Izjava.

Podpisani obžalujem, da sem nahestan po drugih, dne 28. novembra t. l. napadel g. Iv. Rojno, posebnika in načelnika Požarnega brambe v Sodnji Školi št. 89, ter ga občutno zali. Svoje obdožitve s tem preklicujem, svoj nastop obžalujem ter se zahvaljujem g. Rojnu, da je odstopil od zasebne obtožbe.

Sp. Ščaka, 2. decembra 1921.

Josip Seidl,
posebnik in postavljanec v Spodnji Ščaki št. 2. 8649

Išče se boljša soba.

Ponudbe na „pravništvo Slovenskega Naroda pod „B. P. 8627“.

Sobo

s hranami brez nje pri boljši rodbini v sredini mesta. Išče soliden go pod. Naslov pove uprava Slov. Nar. 8699

Profesorka Glasbene Matice

zoli privatno poučevati klavir. Začetnike in mlajše učence ponudite po novejši metod. Ponudbe pod Št. 123-628 na upravo Slov. Nar. 8673

Manjši trgovski lokal

sredni mesto se išče. Ponudbe pod Št. 8633 na upravo Sl. Nar. 8633

Spodnja Ščaka

Ludovik Ščavar, v. na Rekeku izviračuje točno in najhitreje vse v to strukto snadjoče posle, tudi nasvetenje. 2535

Majke!

Zahlevajte povsod samo

Moko za otroke

Salabra

1 ščakota K 36—

Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo olakšujoče sredstvo za bolna na želičcu, rekonvalisce in osobito za premašo hranjenje ter v obči slabih osebe vsake starosti.

DOBI SE POVOD.

Tovarna komičnih predmetov hrane „SALUBRA“ D. D. ZAGREB

Boljševska ul. 23. telefon 7-91.

Tovarna: NOVA GRADISKA.

Najprimernejša Miklavževa, Božična in Novoletna darila za našo mladino so sledče v založbi

IG. PL. KLEINMAYR & FED. BAMBERG,

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16,

izložite knjige:

Rojec Fr. „Tončeve sanje za Miklavžev večer“. Mladinska igra s petjem v treh dejanjih. Vpodobilja I. Erbenič in F. Rojec. K 20— Kleinmayr & Bambergove umet. knjige s krasnimi barvanimi slikami:

Oddelek A: Pravilje. Do sedaj so izložile slednje pravilje: Št. 1. Rdeča kapica, Št. 2. Pepelka, Št. 3. Trnjolčica, Št. 4. Snegulica. Cena vsaki knjigi.

Kratkem izide še številka 5: Volk in sedem kozic in številka 6: Bratec in sestrica.

Oddelek B: izide tudi v najkrajšem času, in sicer št. 1: Žival v podobah, prvi in drugi zvezek.

Pavčič: Našim malčkom (malim pianistom) najlepše šolske pesmice, pripravljene za glasovir kot učno gradivo za 1. in 2. sol. leto klavirskoga pouka. Ilustriral akad. slikar M. Gaspari . . .

Knjige za slikanje s krasnimi barvanimi slikami: Št. 1: Slike s pravljicami, Št. 2: Mladi slikar. Cena vsaki knjigi.

Tuckove „Knjige za slikanje dopisnic“, in sicer: 1. „Ža kratki čas“, 2. „Zaklad za otroke“, 3. „Mladi umetniki“, 4. „Otroški vrtec“.

Cena vsaki knjigi, kateri so dodane tudi barve . . .

Brezovnik: Zvončki, zbirka pesnij za slov. mladino, vezano Kosi: Zlate jagode, zbirka basnjij za slov. mladino, vezana . . .

Vse te knjige so tako prikladne za Miklavžovo in Božično dprilo. veselje pa so otrokom tudi ob vsaki drugi priliki.

Darila za odrasle:

Cankar Ivan: Mimo življenja. Trinajst novel in črtic iz svojih mlajših let, med njimi več, dosedaj še neznanih. Knjiga obsegata 230 strani in stinne broš. K 20—, vezana . . .

Vsa druga dela najboljših pisateljev, kakor: Ašker, Brezovnik, Fajgel, Golar, Govekar, Klepec, Majster, Mole, Novačan, Prešeren,

Spisovnik, Veliki slovenski. Zbirka p'sem, listin in vlog za zasebnike, trgovce in obrtnike. Sestavl. Henrik Podkrajšek, profesor na srednji tehniški šoli v Ljubljani. Trdo vezana knjiga stane Nadalje priporočamo nasled